

8. Kilfoyle, M. (2023, October 24). *Ukraine: what's the global economic impact of Russia's invasion?* Economics Observatory.
9. Liadze, I., Macchiarelli, C., Mortimer-Lee, P., & Sanchez Juanino, P. (2023). Economic costs of the Russia-Ukraine war. *The World Economy*, 46(4), 874-886.
10. Londono, J. M., Ma, S., & Wilson, B. A. (2025, April 24). *Costs of Rising Uncertainty*. FEDS Notes, Federal Reserve Board.
11. Meduza.io. (2025, February 17). *Statistical illusions*.
12. Mueller, H., Rauh, C., Seimon, B. R., & Espinoza, R. A. (2024, December 20). *The Urgency of Conflict Prevention – A Macroeconomic Perspective* (IMF Working Paper 24/256). International Monetary Fund.
13. Number Analytics. (n.d.). *Post-War Policies Dev Econ Guide*.
14. The Library of Economics and Liberty. (n.d.). *Wartime Economic Planning*.

Бараник З.П.,
д.е.н., професор,
Галіцина О.В.,
к.е.н., доцент,
Петухова О.А.,
старший викладач,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

КОНЦЕПЦІЯ АНАЛІЗУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сьогодні стан економічної дійсності характеризується посиленням конкурентної боротьби, розповсюдженням процесів цифровізації, а також значною динамічністю, мінливістю і нестабільністю. Умови розвитку, що склалися, зумовлюють необхідність актуалізації як методів управління комерційним підприємством, так і механізмів оцінки та аналізу підприємницької діяльності, фінансового стану та сталого розвитку.

Зарубіжний досвід функціонування підприємств в якості основної домінанти, розглядає сталий розвиток у частині підвищення результируючих показників функціонування, реалізації людського потенціалу, скорочення негативного впливу на середовище проживання та діяльності людини, орієнтацію на зміцнення взаємовідносин з сучасними інститутами, а також посилення інформаційної прозорості ведення бізнесу.

Нині здійснення комерційної діяльності в Україні пов'язане з повномасштабним вторгненням на територію нашої країни; впливом загальносвітових кризових явищ; викликаними ними змінами у соціально-політичній обстановці. У таких умовах комерційному підприємству необхідне забезпечення всебічної підтримки та високої ефективності функціонування, які можуть бути досягнуті за допомогою розробки та впровадження сучасних організаційно-економічних інструментів, що сприяють реалізації структурної модернізації економіки, для виведення її на траєкторію гармонійного розвитку.

Накопичений міжнародний досвід демонструє неможливість досягнення високого рівня системи управління та ефективності бізнесу без застосування інструментів оцінки та аналізу сталого розвитку. При цьому використання механізму аналізу рівня сталого розвитку слід застосовувати незалежно від специфічних особливостей функціонування та масштабів діяльності підприємства.

Сутність механізму аналізу рівня сталого розвитку комерційної організації полягає у обчисленні основних показників економічної, соціальної, екологічної, інституційної та інформаційної складових сталого розвитку за допомогою їх порівняння з як критерієм оцінки підприємства. Підсумки аналітичного дослідження є основою побудови оптимальної системи досягнення сталого розвитку з метою підвищення ефективності функціонування національної економіки, його наукового та практичного обґрунтування.

Для забезпечення детального дослідження теоретико-методологічних та методичних питань досягнення гармонійного розвитку підприємств необхідна модифікована концепція аналізу рівня сталого розвитку комерційних організацій незалежно від їхньої сфери та масштабів діяльності, методичного супроводу аналітичного забезпечення системи управління сталим розвитком.

Успішність підприємництва переважно зумовлюється послідовністю адміністративних рішень менеджменту підприємств. Проте досить часто рішення керівництва не має належного економічного обґрунтування. При проведенні моніторингу сталого розвитку економічного суб'єкта фахівці в аналізі не застосовують прогресивний методичний інструментарій (що відповідає сучасній економіці), використовуючи оперативний аналіз. Стейкхолдери потребують інформації не лише для прийняття управлінських, економічних рішень у сьогодні, а й для прогнозу діяльності щодо майбутнього економічного, соціального та екологічного розвитку. Тому доцільним є проведення не лише оперативного, а й стратегічного аналізу. Система аналізу сталого розвитку повинна включати дві підсистеми: фінансову і управлінську (Рис.1).

Сталий розвиток ґрунтується на комплексній реалізації наступних складових: економічної (якісні та кількісні зміни економічних відносин, збільшення прибутковості, вартості майна), екологічної (скорочення шкідливого впливу на навколишнє середовище), соціальної (суспільна користь), інституційної (вплив, що надається з боку різних інститутів) та інформаційної (вплив інформаційних масивів даних).

При реалізації механізму управління сталим розвитком підприємства дотримується чітка взаємодія та комунікабельність усіх його елементів, які представлені сукупністю різних методів, інструментів та напрямів, що сприяють досягненню встановлених цілей розвитку підприємства (Рис. 2).

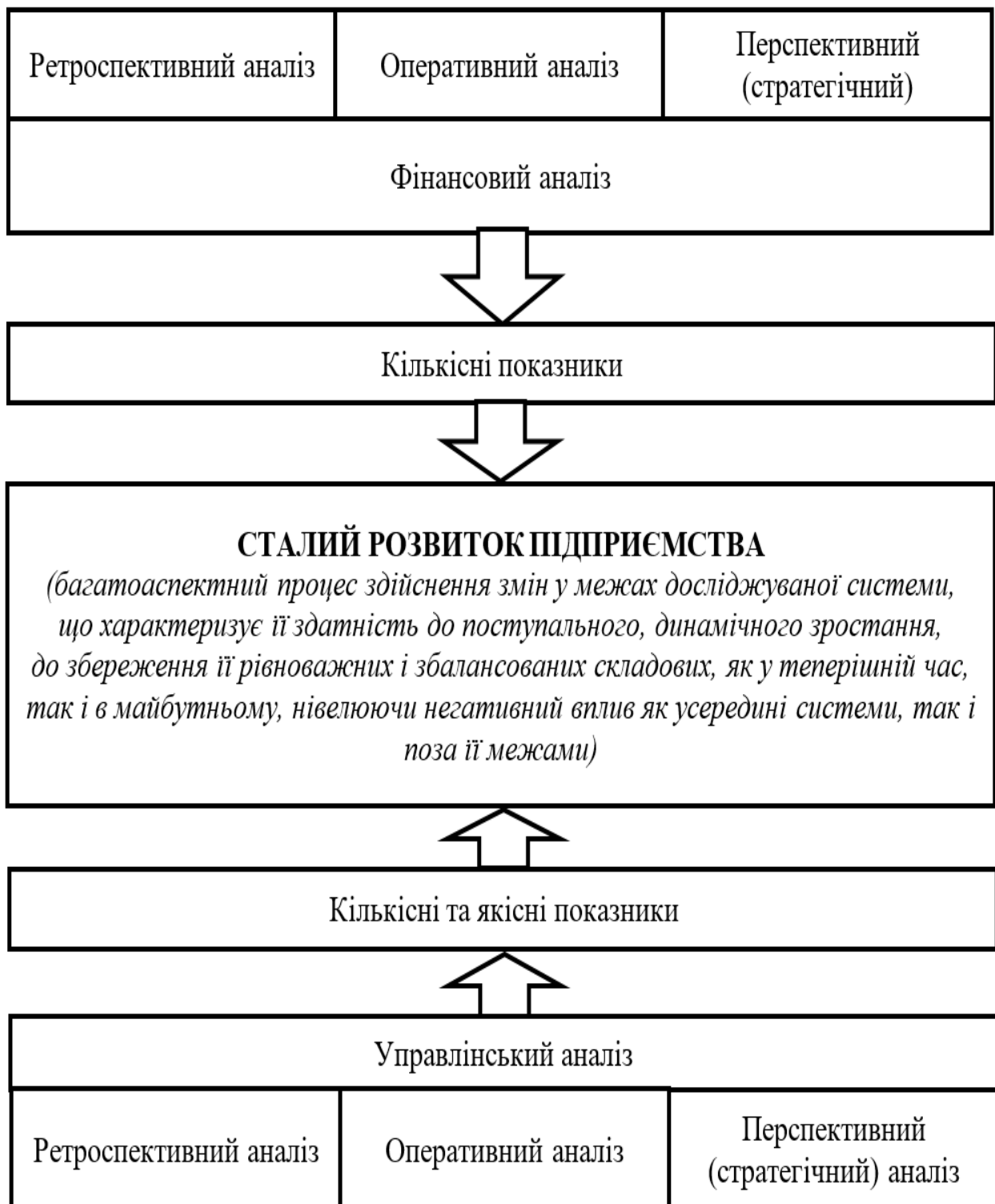

Рисунок 1 – Система аналізу сталого розвитку підприємства

Джерело: складено авторами на основі [1]-[5]

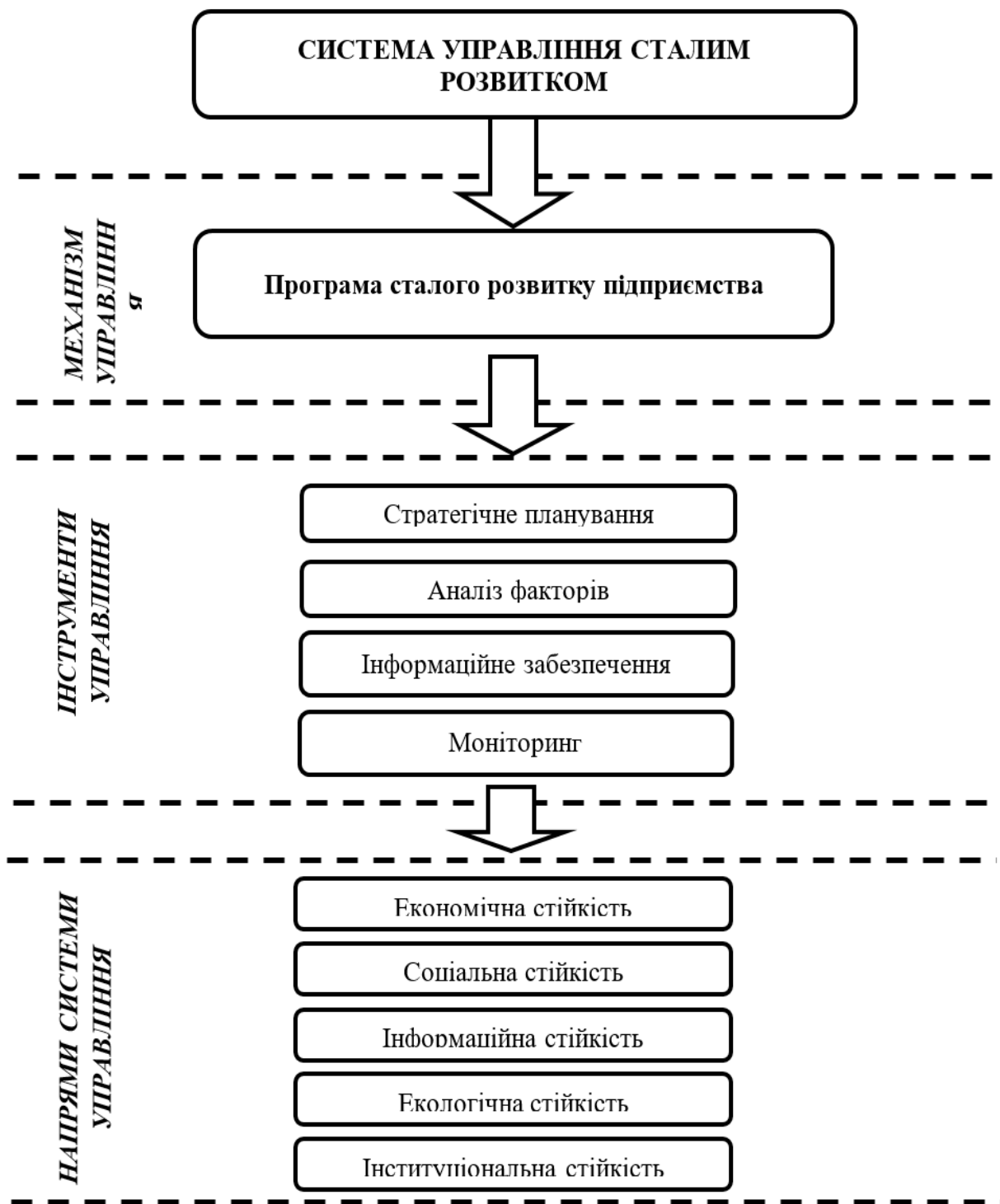

Рисунок 2 – Механізм управління сталим розвитком підприємства

Джерело: складено авторами на основі [1]-[5]

Застосовувані методи управління є сукупністю, у якій здійснюється взаємодія між суб'єктом та об'єктом управління. При розробці механізму сталого розвитку підприємства треба враховувати цілі кожного напрямку розвитку в

контексті видів стійкості підприємства, тобто, з точки зору економічної, соціальної, екологічної, інформаційної та інституційної складових.

Список використаних джерел

1. Фещур, Р. В., & Баранівська, Х. С. (2010). Економічна стійкість підприємства – становлення понятійного базису [Електронний ресурс]. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління*, (684), 284–290. <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/18804>

2. Козловський, С. В., Семененко, В. В., & Шевчук, Р. Ю. (2012). Теоретико-методологічні підходи визначення стійкості економічних систем [Електронний ресурс]. *Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки*, (4) (70), Т. 2, 106–110. <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/836.pdf>

3. Слободчикова, О. А. (2016, січень 18). Механізм забезпечення стратегічної стійкості підприємства гірничо-металургійного комплексу в умовах проведення реструктуризації [Електронний ресурс]. *Інтернет-холдинг Олега Соскіна*. <http://soskin.info/ea/2012/7-8/201216.html>

4. Державна установа «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України». (н.д.). *Офіційний сайт* [Електронний ресурс]. <http://smida.gov.ua>

5. Карпінська, М. М., & Костриченко, В. М. (2015). Інтегрована оцінка виробничо-фінансової стійкості підприємства [Електронний ресурс]. *Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування*, 2(4), 141–144. http://nuwm.edu.ua/images/content/radamv/Visnyk_4/38.pdf

Великоіваненко Г.І.,

канд. фіз.-мат. наук, проф.,

Тюпа О.В.,

здобувач третього (наукового) рівня вищої освіти,

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

АНАЛІЗ СТАНУ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ У ЧАСТИНІ ПЕНСІЙ, ЩО ПРИЗНАЧАЮТЬСЯ НА ПЛЬГОВИХ УМОВАХ

За останні роки економіка України зазнала суттєвих змін, які стали наслідком пандемії COVID, а згодом повномасштабного вторгнення російських військ на територію України. В результаті такої дестабілізації економіки низка